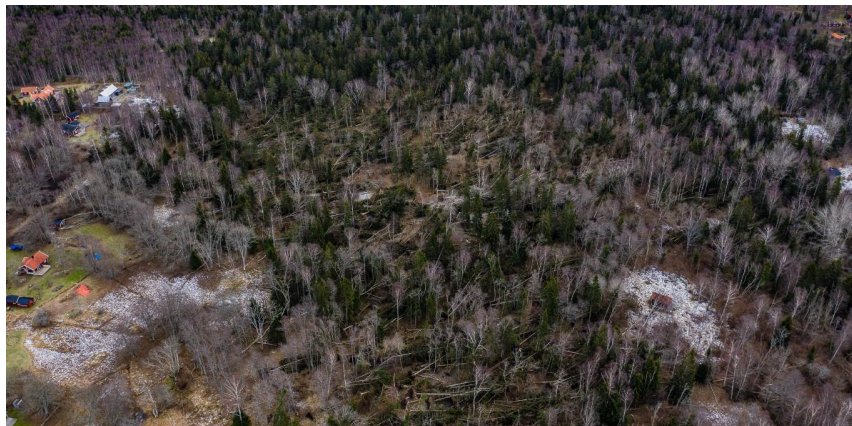
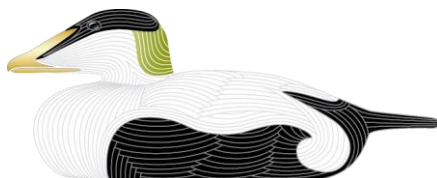

N O R R Ö R A

Stockholm i maj 2020

Alfrida – Sammanfattning av arbetet till och med den 30e april 2020

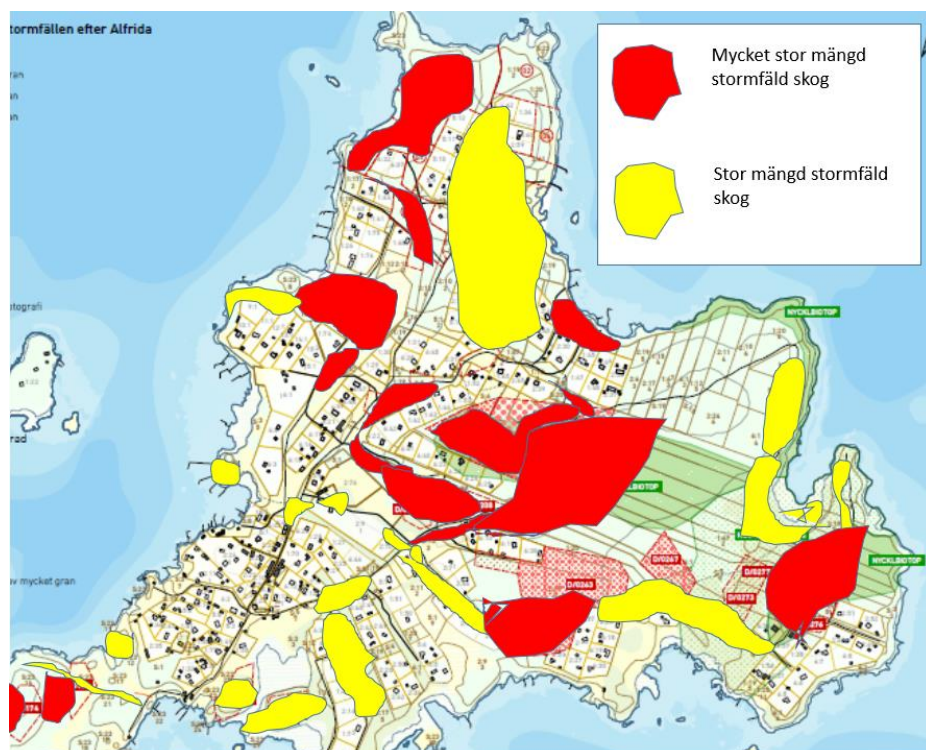
Stockholm i maj 2020

1. Vad hände den 2a januari 2019 och hur Norröra drabbades av Alfrida

Natten till den 2a januari 2019 drabbades Roslagen av en av de värsta orkanerna på många år. Vinden blåste upp under kvällen den 1a och vindstyrkan på den nordliga vinden kulminerade under natten men runt 40 m/s uppmätt i Norröras del av skärgården.

Trots den mycket kraftiga vinden så klarade sig de flesta hus på Norröra relativt bra med i de flesta fall enbart lite mindre "skavanker" som bortblåsta tegelpannor och omkullvälta möbler. Däremot drabbades både väntkuren och dasset vid ångbåtsbryggan som båda blåste omkull under natten.

Dock var påverkan desto större på skog och mark. Utifrån många miles inventeringar runt ön i början av 2019 är bedömningen att drygt 10 000 träd på Norröra blåste omkull under orkanen. På grund av att vegetationen ändrats efter Alfrida så har ytterligare 100-tals träd blåst omkull i omgångar under 2019 och 2020.

Bild 1: Grov illustration av påverkad skog på Norröra

2. Åtgärder från januari 2019 t.o.m. april 2020

Omedelbart efter den 2a januari startade arbetet med att ta hand om konsekvenserna efter Alfrida. Redan inom några dagar bildades en arbetsgrupp med representanter för Byalaget/Markägare och Samfälligheten. Denna arbetsgrupp hade sedan tät kontakt under hela 2019 med ett 10-tals planeringsmöten och mycket frekvent koordinering av alla åtgärder.

Förutom de 1000-tals frivilliga timmar som markägare och fastighetsägare på Norröra har lagt på att ta hand om träd på egna tomter och i närområden har Norröra Samfällighets styrelse och

Stockholm i maj 2020

arbetsgruppen lagt flera hundra timmar på att planera och säkerställa genomförandet av en större mängd åtgärder genomförda av inhyrda entreprenörer.

Sammanfattningsvis följer nedan några av de aktiviteter som arbetsgruppen har drivit med från den 2 januari 2019 fram till den 30:e april 2020:

- Igångsättning av omedelbara insatser för att säkerställa framkomlighet på ön
- Inventering: >30 timmar promenader runt de flesta delar av ön samt ett antal vandringar runt ön med skogsentreprenör och manuella huggare
- Myndighetskontakter: Rådgivning och tillståndsansökan från Skogsvårdsstyrelsen, Kommunen, Länsstyrelsen
- Kontakter med grannöar: Kontakter för erfarenhetsutbyte och undersökning av fördelar med koordinerade insatser – Söderöra, Bodskär, Gräskö, Löparö
- Kontakter med skogsbolag och upphandling av entreprenörer: Maskinella entreprenörer, Manuella huggare, Efterröjare, Holmen, Mellanskog, flera mindre skogsinköpare
- Förberedelse och genomförande av extra uttaxering och frivilliga insamlingar
- Arbetsledning av allt arbete utfört av entreprenörer

Totalt sett har 1000-tals mantimmar lagts under 2019 och 2020 på att ta hand om konsekvenserna av Alfrida. Mer i detalj är nedan lista en sammanfattning av de till dags datum största insatserna

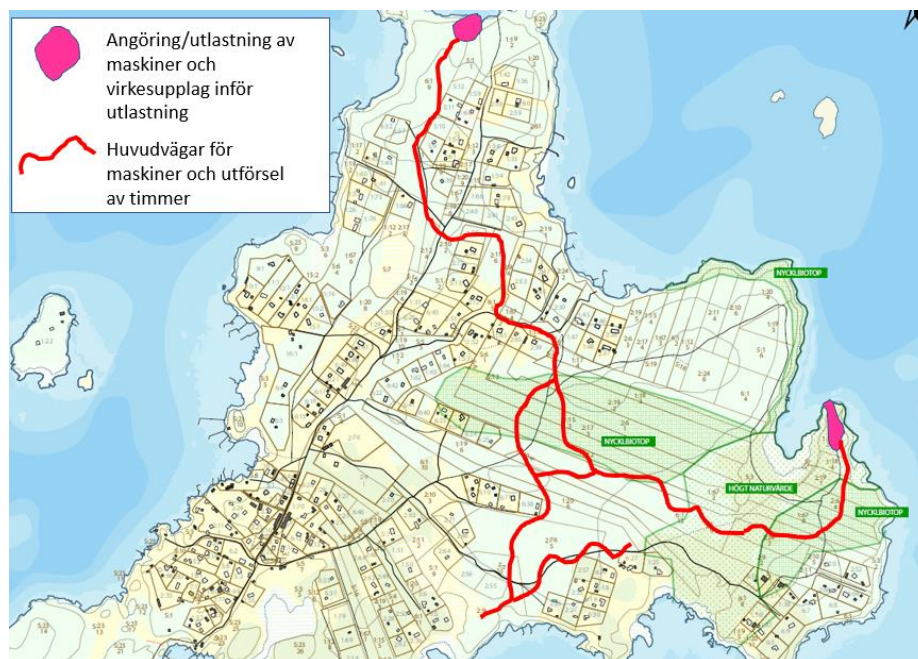
- I. Väntkuren och dass vid ångbåtsbryggan vältes tillbaka redan efter några dagar. Efter detta så har flera insatser genomförts för att utföra småreparationer på väntkuren samt att förankra den i berget för att undvika att den tippas omkull igen vid eventuella framtida orkaner.
- II. Många veckors arbete lades i januari och februari ner av flera Norrörabor för att säkerställa framkomlighet på huvudvägar och skaftvägar. Ett särskilt tack till Mankan och Janne för utomordentliga insatser. Redan efter några dagar var stora delar av huvudvägnätet framkomligt och mot slutet av januari var det god tillgänglighet till de allra flesta fastigheterna på ön.
- III. Under maj och juni anlidade vi en firma med manuella skogshuggare från Blidö. Under ett antal dagar lade en grupp på 3-4 huggare total ca 180 timmar på att fälla och kapa vindfällan samt att välta tillbaka rotvältor. Deras arbete styrdes mot fördefinierade områden och totalt sett jobbade de på ca 20 olika platser på Norröra (bl.a. Röda slingan, Badklippan, Holmenvägen, Skäret, Skutören, Gilleskär, Bybacka, fotbollsplanen, Östernäsören). Totalt sett togs över 1000 träd ner och flera 100 rotvältor tippades tillbaka. I samband med detta arbete anlidades även EGRP för ett antal fokuserade röjningar av ris för att säkerställ framkomlighet och att snygga upp på vissa välbesökta platser.
- IV. Från slutet av maj fram till slutet av juli kom sen de maskinella skogshuggarna från fastlandet med pråm, skördare och skotare. In- och utlastning av maskiner och virke skedde från en angoringspunkt vid Västernäs/Östernäs och en vid Badklippan. Arbetet med maskinerna prioriterades till de stora sammanhängande områdena på ön med mycket omkullvält barrskog samt med åtkomst med så liten åverkan som möjligt från maskiner. På bild 2 nedan syns de ungefärliga transportvägarna för maskiner och uttransport av timmer. Totalt sett lade de maskinella huggarna ca 170 timmar med skördare, 130 timmar med skotare och ca 80 timmar

Stockholm i maj 2020

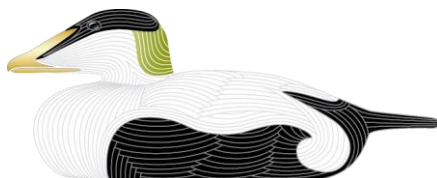
med manuell sågning. Flera 1000 träd hanterades av det maskinella teamet och i slutändan så fraktades 980 m³ fub (fub=mått på stocken under bark) i land för försäljning (enbart virke där försäljningspriset översteg pråmkostnaden prioriterades att frakta iland).

Bild 2: Transportvägar för skördare/skotare samt in och utlastning av maskiner och timmer

- V. Det sista steget var att pråma iland det timmer som skulle levereras till olika massabruk. Markägarna bestämde väldigt tidigt att allt timmer med värde att transportera iland skulle användas för delbetalning av anlitate entreprenörer. Totalt sett fraktades ca 700 m³ iland från Badklippan och ca 280 m³ från Västernäs/Östernäs. Arbetet med att få timret från Norröra till slutgiltig köpare gick i flera steg: 1) Skotning från fällplatser till utlastningsplatserna 11(maj-juli), 2) skotning ombord på pråm, ilandtransport till Bromskär, skotning till väglager vid Bromskär (september) 3) Transport med lastbil från Bromskär till olika mottagare – Skutskär, Hargshamn, Vallvik (september-december).

Efter allt arbete beskrivet ovan är den stora mängden av konsekvenserna efter Alfrida omhändertagna. Det finns dock många träd kvar som av olika anledningar inte tagits omhand och flera träd har fallit efter att röjningarna genomförts. I tillägg finns det stora mängder stammar, ris och stubbar på olika ställen på Norröra som ej är omhändertaget. I **Bilaga 1** finns en mer detaljerad översikt över var åtgärder av de manuella och maskinella huggarna i huvudsak genomförts.

Stockholm i maj 2020

3. Ekonomi – Summering efter räkenskapsår 19/20

För en ö som Norröra med en Samfällighet som i normala fall har en total årsbudget på under 300 000 kr och dessa pengar skall räcka till ångbåtsbrygga, brunnar, vägar, grönområden, medlemskontakter o.s.v. fanns det för en katastrof som Alfrida ingen ekonomisk buffert. Samfällighetens styrelse beslutade därför väldigt tidigt att gå ut med en frivilliginsamling för att börja bygga en "krigskassa" att kunna jobba med. Planen var att i steg två göra om denna frivilliga insamling till en extra uttaxering om behov fanns. Gensvaret på denna första frivilliga uppmaning var fantastiskt med över 100 tomtägare som frivilligt lade 2 000 kr vardera. Beslut fattades därför vid en extra stämma den 7 maj 2019 om 2 000 kr som en extra uttaxering för samtliga tomtägare. Även väldigt tidigt gick samtliga markägare samman och beslutade att alla intäkter från timmer värt att transportera iland skulle gå oavkortat in till finansieringen av arbetet. I samband med den extra stämman den 7e maj startades även en frivillig insamling av ytterligare medel.

Till dags datum har våra gemensamma insatser kring Alfrida kostat 931 112 kr vilket till 100% har lyckats finansieras via den extra uttaxeringen av alla tomtägare (372 000 kr), markägarnas insatser i form av intäkter från försäljning av virke (325 466 kr) och insättning av 143 666 kr (totalt 469 132 kr) samt 90 000 kr från frivilliga bidrag från tomtägare i samfälligheten.

I bild 3 sammanfattas ekonomin per den 30e april 2020 uppdelat i arbetet som utförts med hjälp av den extra uttaxeringen i Samfälligheten och det Maskinella arbetet som finansierats via försäljning av markägarnas virke och frivilliga bidrag.

Kostnader, SEK	Summa		Varav moms
	Samfällighet	Maskinell	
Summa Kostnader	345 521	585 502	179 712
Totala Kostnader		931 023	

Intäkter, SEK	Summa		Varav moms
	Samfällighet	Maskinell	
Summa Intäkter	372 000	559 112	65 090
Totala Intäkter		931 112	

Netto per April 30, 2020, SEK	Summa		Varav moms
	Samfällighet	Maskinell	
Netto sista April 2020	26 479	-26 390	114 622
Totalt - Netto sista April 2020		89	

Bild 3: Sammanfattning av ekonomin per den 30e april 2020

I **bilaga 2** finns en mer detaljerad sammanställning av det ekonomiska utfallet t.o.m den 30e april 2020.

4. Ekonomiskt utrymme för kalenderåret 20/21

Enligt sammanställningen ovan står vi nu ekonomiskt på plus-minus noll igen efter Alfrida. Med tanke på att vi inte hade någon buffert för denna typ av händelser och hur mycket som har gjorts kan vi inte

Sida 5 av 6

Stockholm i maj 2020

tycka annat än att detta är en ganska bra gemensam bedrift. Vi har dock med största sannolikhet dock lyckats skaffa oss ytterligare ett litet ekonomiskt utrymme!

Norröra Samfällighet är i normala fall ej momspliktig vilket innebär att vi inte drar av eller kvittar moms. På grund av att räkenskapsåret 19/20 påverkades av Alfrida upptäckte vi dock att i situationer med intäktsströmmar har Samfällighetsföreningar möjlighet till en temporär momsregistrering under ett eller några år. Styrelsen genomförde därför en sådan temporär momsregistrering under räkenskapsåret 19/20. Själva momsdeklarationen görs en gång samlat efter räkenskapsåret och kommer nu göras under maj/juni.

Förutsatt att vi har uppfattat regelverket korrekt och kommer att få ett utslag från skatteverket enligt våra bedömningar så kommer vi få ca 110 000 kr tillbaka på momsen (vilket beror på att vi har haft betydligt högre momspliktiga kostnader än intäkter). Förutsatt att dessa 110 000 kr kommer tillbaka är tanken att använda denna summa oavkortat till en ny insats med manuell huggning för att prioritera att få fällt och kapat farliga träd och träd som hindrar framkomligheten på ön.

5. Prioriterade insatser/plan för kalenderåret 20/21

Vi har under vintern 19/20 fortsatt vår inventering av vad som är kvar i form av kullfallna träd, ris och högar för eldning (se **bilaga 3** för mer detaljerade översikter). Styrelsen förslag på prioritering av fortsatta åtgärder under räkenskapsåret 2020/2021 är enligt följande:

- i. En ny vända av manuella huggning (bygger på att finansieringen på 110 000 kr från momsåterbetalningen sker). Exakt prioritering kommer ske i samråd med representanter från Byalaget/Markägarna men möjliga områden kan ses på sid 1 i bilaga 3
- ii. Vi hoppas att "energi" finns kvar hos flera av oss tomtägare och markägare på Norröra att utifrån egen förmåga och ork fortsätta att upprepningsarbetet. På sid 2 i bilaga 3 finns exempel på områden där ytterligare röjning skulle vara önskvärd och placering på högar som gärna får eldas upp när eldning är tillåtet och väderleken lämplig.